

۱۴، ۱۱، ۲۷

هنگامه عشق

آندرام مخلص

تصحیح و مقدمه

دکتر حسن یعقوبی

سروشنامه	مخلص لاهوری، ۱۱۶۴ - ق.
عنوان و نام پدیدآور	هنگامه عشق/ آندرام مخلص؛ تصحیح و مقدمه حسن یعقوبی.
مشخصات نشر	تهران: سفیر اردهال، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	ص. ۲۶۴
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۱۳-۳۹۴-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص [۲۵۶] - ۲۶۴.
موضوع	داستان‌های عاشقانه فارسی - قرن ۱۲ ق.
نسانه افزوده	یعقوبی، حسن، ۱۳۵۴ - مصحح، مقدمه نویس
رده‌بندی کنگره	الف ۱۳۹۴ / آ ۱۲ PIR ۷۷۴
بدی دیویی	۸۷۳/۵
شماره کتابشناخت	۵۱۲۹۴۵۶

هنگامه عشق

آندرام مخلص

تصحیح و مقدمه: دکتر حسن یعقوبی
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

صفحه آرای و طراحی جلد: واحد آماده‌سازی و سرافیر اردهال

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: سفیر اردهال

شمارگان: ۵۵۰ نسخه ♦ شماره نشر: ۱-۳۷۱

بها: ۱۵۰۰۰ ریال

© حق چاپ: ۱۳۹۵، انتشارات سفیر اردهال www.safirardehal.ir

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۳-۳۹۴-۵

نشانی دفتر: تهران، خیابان مفتح، خیابان سمیه، روبه روی بانک ملی ایران، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴
تلفن مرکز پخش: ۸۸۳۱۳۸۹۸-۸۸۳۱۹۳۴۲ کد پستی: ۱۵۸۱۸-۷۴۷۱۵ email: safirardehal@yahoo.com

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۹	پیش گفتار
۱۱	پیشینه زبان و ادبیات فارسی در شبه قاره
۱۶	نثر فارسی در شبه قاره
۱۹	داستان نویسی در هند
۲۰	داستان نویسی در هند در دوره سکوت هندی
۲۳	داستان های عاشقانه در هند
۲۴	بن مایه های و خویشکاری های داستان های شبه قاره هندی
۲۹	معرفی آنندرام مخلص
۳۶	خانواده و نیاکان
۳۸	اوضاع سیاسی و اجتماعی هند در زمان آنندرام مخلص
۴۱	اوضاع ادبی هند در زمان آنندرام مخلص
۴۴	جایگاه ادبی آنندرام مخلص
۵۶	آثار آنندرام مخلص
۶۴	درباره هنگامه عشق
۶۵	بررسی ارتباط هنگامه عشق با داستان پدماوت
۶۷	گزارش داستان هنگامه عشق
۷۱	معرفی نسخه های هنگامه عشق
۷۴	روش تصحیح در این اثر

- هنگامه عشق ۷۷
- مناجات به درگاه مجیب الدعوات ۷۸
- تراوش نغمه‌ای چند از نی قلم شیرین روایت به تقریب تحریر این رنگین حکایت ۸۲
- از پس پرده عدم بیرون خرامیدن کنور سندر سین در نهایت حسن و جمال و به کسب
- کمالات انسانی پرداختن آن نوگل چمنستان اقبال ۸۴
- توجه کنور سندر سین و بده سین وزیرزاده جانب صحرا به تقریب شکار و جدا افتادن
- از خیار و حشم و دوچار گردیدن با جمعی از عفاریت نابکار ۸۷
- به حرکت آرام طلبی رنگ خرام ریختن کنور سندر سین در صحرایی به کیفیت تر از
- خلد برین دست به سم دادن ملاقات نوناته در آن گل زمین ۹۱
- جوگی گردیدن کنور سندر سین در عشق رانی چندپربها و محمل شوق آراستن
- جانب قلمرو آن رنگ لیل ۹۷
- احوال صحرای دندکشن و دست کنور کشته شدن جمعی از عفاریت تابع
- جگدلی و آخر کار گرفتار گشت وزیرزاده به دست آن ملعون شعبده فن ۹۹
- متوجه شدن کنور سندر سین به اتفاق رناته به استیصال جگ سنگهار پادشاه دیوان
- آتشین نژاد و ظفر یافتن بر او و خلاص ساختن وزیرزاده را از قید شدید آن شداد ۱۰۵
- تمهید تعریف حسن عالم آشوب آن ماه سیم؛ بدست رانی چندپربها ۱۱۲
- در خواب بشارت دادن دیوی رانی چندپربها را به وصل کنور سندر سین و عاشق شدن
- رانی بر کنور و به غلط منسوب گردیدنش با کام سین خیال خام در س ۱۲۱
- رسیدن کنور سندر سین به شهر سوندیس پایتخت پدر رانی چندپربها و به سعی
- گل فروش زنی به تغییر لباس رفتن بده سین وزیرزاده در حرمسرای آن ماه سیم .. ۱۲۳
- بعد رنگ دادن به سخن تصویر کنور نمودن روپ ریکها یعنی وزیرزاده به رانی
- چندپربها و از یکی به صد کشیدن شوق آن سرو رعنا ۱۳۶
- پنهان از نظر مردم رفتن کنور سندر سین به حرمسرای رانی و پرداختن به تماشای
- جمال آن گل سرائستان کامرانی ۱۴۰

آمدن رانی به تقریب پرستش دیوی به بتخانه و به در زدن از آنجا و بعد به تغییر
 هیئت قرار دادن بده سین وزیرزاده خود را رانی چندپربها ۱۴۵
 کام گرفتن بده سین وزیرزاده که خود را رانی چندپربها قرار داده بود از نیلاوتی خواهر
 کام سین ناکام و به در زدن از حرمرشایش به اتفاق آن فارغ از اندیشه ناموس و نام ۱۵۱
 به دست عیاری افتادن رانی چندپربها بعد از به در زدن از بتخانه بنا بر غفلت کنور و به
 سبب تدبیر صائب از دستش رهایی یافتن آن ماه پیکر ۱۵۶
 جوگ اختیار کردن رانی چندپربها در عشق کنور و بعد آواره خرامی به ایمای دیوی
 اقامت گرفتن در گل زمینی از بهشت برین به کیفیت تر ۱۶۳
 خطاب راقم حروف در حضرت عشق به هزار صفت موصوف ۱۶۵
 بیدار گردیدن کنور اندر سن از خواب، پس دیوار بتخانه و در تلاش رانی چندپربها
 آواره صحرا گشتن چون شور و گار دیوانه و آخر کار در دشتی فروکش کردن آن
 تخته مشق حوادث زمانه ۱۶۹
 سر به صحرا زدن کام سین در فراق رانی چندپربها که در وصل او نبود، به اراده
 جستجو و در هوایش پرواز دادن آن طایر از جزم را که عبارت است از طوطی
 شیرین گفتگو ۱۷۱
 دوچار گردیدن طوطی شیرین گفتار با عیار آشفته روزگار ۱۷۲
 برخوردن طوطی به هوا بال گشاده با نیلاوتی و بده سین وزیرزاده ۱۷۴
 ملاقات کردن طوطی با شوهر نیلاوتی اندر سین نام و به تدبیر صائب ۱۷۶
 کردن او به دارالحکومت خود یعنی مملکت آشام ۱۷۶
 رسیدن طوطی به خدمت کنور سندر سین آن سریر آرای قلمرو شیدایی و زنگ از
 آیینۀ خاطر عاطرش زدودن به اقسام شیرین نوایی ۱۷۸
 رسیدن طوطی آن مرهم زنگاری دل های ریش به آشیانه قدیم و بر سر حرف آمدن
 با هم نوایان خویش ۱۸۱
 نقل نمودن طوطی احوال ایام جدایی پیش هم نوایان مصروف به رنگین نوایی ۱۸۲

گزارش کردن طوطی رنگین سخن احوال پیش از تناسخ به خدمت برهمن.....	۱۸۴
تعریف باغ.....	۱۸۵
تعریف سناسی زنی.....	۱۸۸
احوال خود نقل کردن رانی انس متی در کسوت فقر جلوه گر پیش برهمن زاده که عبارت است از طوطی زمرّدین بال و پر.....	۱۹۱
به ایمای طوطی در بنارس رسیدن رانی چندپربها و به تدبیرش بینا گردیدن چشم نور دیده، مانر، ای آنجا.....	۲۰۱
رسیدن بیار نابکار در شهر بنارس، آن انتخاب شهرهای روزگار.....	۲۰۳
رسیدن به بنارس و زیادهای باوفا در بنارس، آن شهر خوش آب و هوا.....	۲۰۴
وارد گشتن کام سین، کام در بنارس، آن به معموری شهره ایام.....	۲۰۶
رنگ نزل ریختن کنور سنه سین، آن گل گلشن شیدایی در شهر بنارس که مشهور است به خوش آب و مری.....	۲۰۶
فرستادن رانی چندپربهای دور، طوطی، به خدمت والدین ماجدین خویش.....	۲۰۸
نامه نوشتن رانی چندپربها آن گل گلشن عصمت به جناب پدر عالی منزلت.....	۲۰۸
حاضر گردیدن دیوی و نوناته از راه طوف و مریانی و گواهی دادن بر عصمت رانی و قضایایی دیگر که تا نمی خوانی نمی دانی.....	۲۱۳
شوخی قلم.....	۲۱۴
منعقد گردیدن رانی چندپربها آن بی نظیر در حسن و جمال و عقد مواسلت کنور سندر سین بلند اقبال.....	۲۱۶
فقره ای چند صریح و واشکاف در تعریف جشن زفاف.....	۲۲۱
خاتمه.....	۲۲۵
تصاویر نسخ هنگامه عشق.....	۲۲۹
واژه نامه.....	۲۳۷
کتاب نامه.....	۲۵۵

پیش‌گفتار

نسخه‌های خطی، از مهم‌ترین و بازرترین دلایل و مدارک برای جلوه دادن هویت واقعی ملت‌ها و فرهنگ و تمدن اقوام مختلف است. این نسخ را می‌توان در هر زبان، سند هویت آن زبان و ابزار انتقال دانش و فرهنگ از نسلی به نسل دیگر دانست. احیای نسخه‌های خطی یکی از مایه‌های مهم و سودمند علاقه‌مندان فرهنگ و تمدن ایران و پژوهش‌گران و متخصصان زبان و ادبیات فارسی است. در میان مجموعه‌های مختلف نسخ خطی در سراسر جهان، انبوه نسخ خطی فارسی که در کتابخانه‌های بزرگ ملی و عمومی شبه قاره نگهداری می‌شود، از بزرگ‌ترین گنجینه‌های زبان و ادب فارسی به شمار می‌رود. با توجه به اینکه این آثار در طی زمان با خطر دگرگونی و فراموشی روبرو هستند، ضروری است که از معرفی تصحیح منقح و علمی، غبار فراموشی و نابودی از چهره آنها زدوده شود و به صورت مطلوب و مقبول عرضه گردد. نسخه‌های گنگامه عشق، اثر داستانی آندرام مخلص، از شاعران و نویسندگان هندی پارسی‌گوی قرن دوازدهم هجری، نمونه‌ای از این نسخه‌های خطی است که امید می‌رود تصحیح و شناساندن این اثر و مؤلف آن، گامی هرچند کوچک در مسیر معرفی گنجینه‌های گرانسنگ ادب پارسی باشد.

بر خویش وظیفه می‌دانم از راهنمایی‌ها و یاری‌های استادان ارجمند، دکتر منصور ثروت، دکتر عصمت اسماعیلی، دکتر حسن ذوالفقاری، دکتر ناصر رحیمی، دکتر

محمد رضایی و دکتر سید حسن طباطبایی و نیز از لطف، محبت و همراهی دکتر مهدی خواجه‌پیری، دکتر علی‌رضا قزو، دکتر حمیدرضا قلیچ‌خانی، دکتر هومن یوسف‌دهی و دکتر حسین کیا در به ثمر رسیدن این تلاش، صمیمانه قدردانی نمایم.

-

حسن یعقوبی

تابستان ۱۳۹۴

www.ketab.ir